

Den 2. juni 2026

Nyhedsbrev for Patientforeningen

Ny regering – ny sundhedsminister

I dag blev det offentliggjort, at Danmark endelig får en ny regering. Mange af Patientforeningen ønsker er glædeligvis opfyldt: 0-moms på frugt og grønt, fastholdelse af sukkerafgiften, bedre beskyttelse af drikkevandet og en rimelig udsigt til at Store Bededag kommer tilbage – dog nok ført om en del år. Ligeledes kommer der over en årrække billigere adgang til tandlægebehandling.

Men 0-moms på medicin har regeringen desværre ikke med.

Endnu mangler der finansieringen af mange de lovede udgifter.

Hel regeringsgrundlaget kan ses her: <https://stm.dk/statsministeriet/publikationer/det-politiske-grundlag-for-firkloeverregeringen/>

Forebyggelsesavisen

Hvis du ikke fik læst det seneste nummer af Forebyggelsesavisen, så kan du finde den her på vores hjemmeside: https://www.patientforeningen.dk/CustomerData/Files/Folders/5-nyheder/220_8785781-forbyggelsesavisen-07-2026-u-ann-18-maj-2026.pdf

Patientforeningen sætter fokus på:

Svigt i synsplejen

Vi har den bedste lovgivning i verden med henblik på at opdage synstruende sygdomme på et meget tidligt stadie. Og her har optikeren fået et meget stort ansvar, fordi optikeren er den fagperson i synsplejen, der først møder patienten.

Hvordan kan det så gå til, at der er så mange alvorlige synstab?

Det korte svar er, at det helt store flertal af optikere ikke tager ansvaret alvorligt. Det har medført, at samarbejdet mellem optiker og øjenlæge aldrig er kommet til at fungere, som det var tiltænkt, da optikfaget blev ændret fra et håndværksfag til et sundhedsfag. Det betyder, at titusinder af patienter hos optikere unødigt har lidt store synstab. Samtidig er mange raske patienter sendt unødigt til

øjnlæge. Det er ud fra alle synsvinkler utilfredsstillende. De faglige organisationer, undervisningsinstitutionerne, offentlige myndigheder og politikere er tilsyneladende ligeglade. Ingen af dem har ønsket at gå i dialog for at bedre synsplejen.

Undersøgelse af synsfeltet

Det er især grøn stær patienter, der svigtes

Det nytter ikke noget, at vi har verdens bedste og mest præcise lovgivning på området, hvis næsten ingen optikere efterlever den.

”Det vil Patientforeningen forsøge at ændre på,” siger optometrist Bjarne Hansen, der er nyt bestyrelsesmedlem i Patientforeningen med ansvar for synsplejen, og han fortsætter: ”I Patientforeningen arbejder vi for, at det skal have konsekvenser, når sundhedspersoner ikke lever op til deres ansvar. Og de, der svigtes, skal have en mærkbar økonomisk erstatning.”

Synet er vores vigtigste sans. Mere end 80% af vores oplevelser kommer via synet. Alligevel er der overraskende lidt fokus på synsplejen. Synet virker glemt i Sundhedsreformen. Det er optikeren, folk søger til, når der er problemer med at læse teksten på fjernsynet, se på mobilen eller læse avisen.

Optikerne har ansvaret for det, der i daglig tale hedder synsfunktionen. Og hvis der er defekter i synsfunktionen, skal optikeren henvise til læge – i praksis øjnlæge.

Hvad er et godt syn?

”Et godt syn forbindes normalt alene med evnen til at se detaljer”, siger Bjarne Hansen, og han fortsætter: ”Optikeren undersøger altid kvaliteten af den centrale del af synet det, der også kaldes skarpsynet. Der sker ved, at kunden ser på en synstavle. Det kender alle, der bruger briller eller kontaktlinser. Men de fleste patienter opdager selv, hvis skarpsynet ikke er i orden.”

Og det er ikke her, grøn stær og andre synstruende øjensygdomme gemmer sig.

Godt syn er især et godt synsfelt

Den vigtigste del af synet er synsfeltet, fortæller Bjarne Hansen. Synsfeltet er alt det, der ligger uden om det, vi ser direkte på. Det er kvaliteten af synsfeltet, der gør, at vi kan bedømme afstande og færdes trygt i omgivelserne. Det er for eksempel vigtigere, at vi kan bedømme afstand, og hvor

meget bilen fylder i bredden, end vi kan se, hvilket bilmærke, det er. Og problemet er, at vi ikke, på samme måde som med skarpsynet, selv opdager, hvis synsfeltet ikke fungerer, før det er helt galt.

Den blinde plet

Vi har alle en blind plet på hvert øje. Det vil sige et område, hvor vi ikke kan se. Det er det område på nethinden, hvor synsnerven kommer ind i øjet. Men vi oplever ikke, at der er noget, vi ikke ser. Selvom vi holder en hånd foran henholdsvis det ene og det andet øje, oplever vi, at vi ser alt omkring os. Det er fordi hjernen ”udfylder” det blinde område med det, den tror, der er.

Desværre gør hjernen det samme, selvom der er endog store blinde pletter på begge øjne. Vi oplever ikke, der er noget, vi ikke ser, før det er alt for sent.

Øjensygdommen grøn stær er den mest almindelige øjensygdom, der ødelægger øjets nethinde og medfører store blinde områder i synsfeltet.

Grøn stær kaldes også ”den snigende synstyv”, netop fordi den kommer langsomt og forsigtigt ind i øjet, og først bliver opdaget, når den har taget hele inventaret.

Optikeren har ansvaret for at opdage synstyven, straks der er et indbrud på vej

Det er faktisk meget let at opdage synstyven med det rette udstyr – en synsfeltscreener. Optikeren har ansvaret for at undersøge, om der er defekter i synsfeltet. Optikeren skal henvise kunden til læge – i praksis øjenlæge, hvis der er defekter i synsfeltet. Med samme undersøgelse vil optikeren også opdage andre synstruende sygdomme som for eksempel hjernesvulster, der trykker på synsnerven. Et af problemerne er, at mange optikere ikke ser sig som en del af sundhedssektoren. Nogle nægter endda at foretage en synsfeltundersøgelse. De vil hellere anvende smart udstyr, der imponerer patienterne. Det er der også øjenlæger, der har gjort opmærksom på, men de øjenlæger bliver der heller ikke lyttet til.

Det skal have konsekvenser at overse tegn øjensygdomme.

Hvis det havde konsekvenser for optikerne i form af tabt autorisation og stor erstatning til dem, det går ud over, hvis optikeren overser en defekt i synsfeltet, er vi i Patientforeningen overbeviste om, at optikerne ville tage deres ansvar i sundhedssektoren alvorligt.

Hjælp dig selv til at få en bedre synsundersøgelse hos optikeren!

Der ville ikke være mange brille- eller kontaktlinsebrugere, der unødigt mister syn og i nogle tilfælde førlighed, hvis de i forbindelse med en synundersøgelse spørger optikeren: **Er mit synsfelt OK?**

Kontakt Patientforeningen hvis din øjensygdom er opdaget sent i forløbet.

Læsere af dette nyhedsbrev, der har oplevet svigt i synsplejen, eller kender nogen, der har, er velkomne til at kontakte Patientforeningen.

I patientforeningen arbejder vi på at udvikle vores sundhedssystem. Der sker blandt andet ved at sætte fokus på svigt.

Patientforeningen kalender:

Hovedbestyrelsesmøde, torsdag, den 25. juni kl. 19:00

Hovedbestyrelsesmøde, torsdag, den 27. august kl. 19:00

Ekstraordinær generalforsamling med vedtægtsændringer på nettet, torsdag den 27. august kl. 20.00
Konference i Fællessalen på Christiansborg om tidlig diagnosticering af lungekræft, fredag den 18. september kl. 10.00-16.00

Generalforsamling i Region Hovedstaden, fredag den 18. september kl. 17.00 på Christiansborg

Gruppeformand og sundhedsordfører Jens Henrik Thulesen Dahl, Danmarks-Demokraterne den 23. september 2026 kl. 16.30-18.00. Mødets emne bliver: ”Pulsen på sundhedsreformen – er vi på rette vej til et nært og stærkt sundhedsvæsen med patienten i centrum?”

Hovedbestyrelsesmøde, torsdag den 24. september kl. 19:00

Generalforsamling i Region Midt, lørdag den 26. september kl. 14.-00-16.00, Folkehuset Aarhus

Møde om Den grønne Trepert, lørdag den 24. oktober, kl. 10.00-15.30 i Faaborg-Midtfyn Kommune

Hovedbestyrelsesmøde, torsdag den 29. oktober kl. 19:00

Hovedbestyrelsesmøde, torsdag den 26. november kl. 19:00

Hovedbestyrelsesmøde, torsdag den 16. december kl. 19:00

Hovedbestyrelsesmøde, torsdag den 28. januar 2027 kl. 19:00

Hovedbestyrelsesmøde, torsdag den 25. februar 2027 kl. 19:00

Hovedbestyrelsesmøde, torsdag den 18. marts 2027 kl. 19:00

Hovedbestyrelsesmøde, Generalforsamling: Lørdag den 17. april 2024 – Odense med link til dem, der ikke kan komme fysisk. Tid og sted fremkommer senere.

De bedste hilsener fra Patientforeningen

Mag.art. Niels Jørgen Langkilde, fhv. MF
Landsformand

Redaktion: Niels Jørgen Langkilde og Finn Elkjær

